

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2023-2024

Anul de studiu I / Semestrul I

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	de Drept și Științe Sociale
1.3. Departamentul	de Științe Juridice și Administrative
1.4. Domeniul de studii	Drept
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificarea*	Drept / avocat – 261101, juriconsult – 261102, consilier juridic – 261103

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Drept constituțional			2.2. Cod disciplină	DR I 2
2.3. Titularul activității de curs	Lect.univ.dr.Mihaela Simion				
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Lect.univ.dr.Mihaela Simion				
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E
				2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					44
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					44
Tutoriat					-
Examinări					1
Alte activități					-

3.7 Total ore studiu individual	94
3.8 Total ore din planul de învățământ	56
3.9 Total ore pe semestru	150
3.10 Numărul de credite	6

4. Precondiții

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Video projector, samd.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu tablă, samd

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor din domeniul juridic - 2 C2. Aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului juridic - 2 C3. Aplicarea legislației românești, a legislației europene și a celorlalte instrumente juridice internaționale -1
Competențe transversale	CT2 Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală - 1

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Studiul disciplinei urmărește descrierea conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor utilizate în domeniul dreptului constituțional roman. Identificarea și aplicarea normelor juridice din sistemul de drept românesc
---------------------------------------	--

	și european și a principalelor instrumente juridice internaționale. Utilizarea limbajului juridic de specialitate și a unor instrumente de logică juridică, în elaborarea unor argumentări specifice domeniului, în scris și oral
7.2 Obiectivele specifice	Asimilarea unor noțiuni și categorii fundamentale ale dreptului constituțional (constituție, supremația constituției, control de constituționalitate, drepturi și libertăți fundamentale). Înțelegerea locului ramurii de drept constituțional în cadrul sistemului de drept românesc și a importanței Constituției, ca lege fundamentală a statului. Asimilarea unor cunoștințe legate de protecția și garantarea drepturilor și libertăților fundamentale Asimilarea instituțiilor de drept constituțional dintr-o perspectivă jurisprudențială (Curtea Constituțională, C.E.D.O.).

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<i>Cursul 1 Introducere în dreptul constituțional</i> 1.1 Noțiune. Trăsăturile dreptului constituțional 1.2 Raporturile juridice de drept constituțional 1.3 Locul dreptului constituțional în sistemul dreptului 1.4 Izvoarele dreptului constituțional	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână
<i>Cursul 2 Teoria generală a Constituției</i> 2.1 Definiția Constituției 2.2 Formele Constituției 2.2.1 Constituția scrisă și constituția cutumiară 2.2.2 Constituția rigidă și constituția flexibilă 2.3 Conținutul Constituției	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână
<i>Cursul 3 Teoria generală a Constituției</i> 3.1 Elaborarea Constituției 3.1.1 Calea democratică 3.1.2 Calea autoritară 3.2 Revizuirea Constituției 3.3 Procedura de revizuire a Constituției României 3.4 Suspendarea Constituției 3.5 Abrogarea Constituției	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână
<i>Cursul 4 Dezvoltarea constituțională a României</i> 4.1 Perioada preconstituțională 4.2 Perioada formării statului român modern (1860-1940) 4.3 Perioada celui de-al doilea război mondial 4.4 Perioada constituțiilor socialiste (1948-1989) 4.5 Perioada actelor constituționale (1989-1991) 4.6 Constituția din 1991	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână
<i>Cursul 5 Protecția Constituției</i> 5.1 Definiția controlului de constituționalitate a legilor 5.2 Condițiile exercitării controlului de constituționalitate 5.3 Justificarea controlului de constituționalitate 5.4 Clasificarea controlului de constituționalitate al legilor 5.4.1 Controlul exercitat de un organ politic 5.4.2 Controlul exercitat de un organ independent fata de autoritatea politica	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână
<i>Cursul 6 Protecția Constituției</i> 6.1 Controlul difuz de constitutionalitate 6.2 Controlul concentrat de constituționalitate 6.3 Protecția constituției în statele Uniunii Europene 6.4 Evoluția controlului constituționalității legilor în România	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână

<p>Cursul 7 Curtea Constituțională a României</p> <p>7.1 Definiție 7.2 Organizare 7.3 Atribuții – juridictionale; - politice</p>	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână
<p>Cursul 8 Cetățenia română</p> <p>7.1 Noțiune. Reglementare juridică 7.2 Principiile cetățeniei române 7.3 Modalități de dobândire a cetățeniei române 7.3.1 Dobândirea de drept 7.3.2 Dobândirea ca urmare a emiterii unui act administrativ individual (repatrierea și încetățenirea)</p>	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână
<p>Cursul 9 Cetățenia română</p> <p>8.1 Pierderea cetățeniei române 8.1.1 Pierderea de drept 8.1.2 Retragerea și renunțarea la cetățenia română 8.2 Dovada cetățeniei române 8.3 Situații speciale legate de cetățenie 8.4 Dubla cetățenie 8.5 Cetățenie de onoare 8.6 Cetățenia Uniunii Europene</p>	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână
<p>Cursul 10 Drepturile și libertățile fundamentale</p> <p>9.1 Noțiunea de drepturi și libertăți fundamentale 9.2 Clasificarea drepturilor fundamentale 9.3 Principiile aplicabile drepturilor fundamentale</p>	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână
<p>Cursul 11 Drepturile care asigură libera dezvoltare a personalității umane</p> <p>10.1 Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică 10.2 Libertatea individuală 10.3 Dreptul la liberă circulație 10.4 Dreptul la viață intimă, familială și privată 10.5 Secretul corespondenței 10.6 Inviolabilitatea domiciliului 10.7 Libertatea conștiinței, gândirii și religiei 10.8 Dreptul la informație</p>	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână
<p>Cursul 12 Drepturile social-politice</p> <p>11.1 Libertatea de exprimare 11.2 Libertatea întrunirilor 11.3 Dreptul de asociere 11.4 Dreptul de petiționare 11.5 Dreptul la informație 11.6 Liberul acces la justiție</p>	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână
<p>Cursul 13 Drepturile social-economice</p> <p>12.1 Dreptul la învățătură 12.2 Dreptul la ocrotirea sănătății 12.3 Dreptul la cultură 12.4 Dreptul la un mediu sănătos 12.5 Dreptul la muncă și protecție socială a muncii 12.6 Dreptul la grevă 12.7 Dreptul de proprietate 12.8 Dreptul la moștenire 12.9 Libertatea economică</p>	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână

12.10 Dreptul persoanei vătămate printr-un act al unei autorități publice		
<p>Cursul 14 Drepturile exclusiv politice. Îndatoririle fundamentale ale cetățenilor</p> <p>Apărarea drepturilor fundamentale prin instituția Avocatului Poporului</p> <p>13.1 Dreptul de a alege și a fi ales</p> <p>13.2 Îndatoririle fundamentale</p> <p>13.1.1 Îndatorirea de fidelitate față de țară</p> <p>13.2.2 Îndatorirea de apărare a țării</p> <p>13.2.3 Îndatorirea de a contribui financiar la cheltuielile publice</p> <p>13.2.4 Îndatorirea de a exercita cu bună-credință drepturile și libertățile</p> <p>13.3.1 Istoricul instituției Avocatului Poporului</p> <p>13.3.2 Reglementare legală a instituției Avocatului Poporului</p> <p>13.3.3 Organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului</p> <p>13.3.4 Atribuțiile Avocatului Poporului</p>	Prelegere, discuții	2ore/curs/săptămână
<p>Bibliografie:</p> <p>Legislație</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Constituția României 2. Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale 3. Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului 4. Legea nr.21/1991 privind cetățenia română 5. Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului <p>Doctrina</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mihaela Simion, Drept constituțional, curs în format electronic; 2. Ștefan Deaconu, <i>Drept constituțional</i>, ediția 5, editura CH Beck, 2022; 3. Mircea Criste, <i>Drept constituțional. Un drept al cetățeanului</i>, editura Universul Juridic, 2019; 4. Bianca Selejan-Guțan, <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, vol.I, ediția a 4-a, Editura Hamangiu, 2020; 5. Marieta Safta, <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, vol.I Teoria generală a dreptului constituțional. Drepturi și libertăți, ediția a 7-a, revizuită, 2021; 6. Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu, <i>Constituția României. Comentariu pe articole</i>, Ediția 3, Editura CH Back, 2022. 		
8.2. Seminar-laborator		
1. Noțiunile de drept, drept subiectiv, drept obiectiv, drept pozitiv, drept public, drept privat, drept constituțional. Locul dreptului constituțional ca disciplină de studiu. Caracteristicile raporturilor juridice de drept constituțional Izvoarele dreptului constituțional român. Supremația constituției.	discutii, test tip grilă	2ore/seminar/săptămână
2. Noțiunea de Constituție. Constituția scrisă și cutumiară. Constituția rigidă și suplă. Conținutul normativ al Constituției.	discutii, test tip grilă	2ore/seminar/săptămână
3. Adoptarea constituției pe cale democratică sau pe calea autoritară. Revizuirea constituției (autoritatea competentă, procedură). Suspendarea constituției. Abrogarea constituției.	discutii, test tip grilă	2ore/seminar/săptămână
4.Dezvoltarea constituțională a României	discutii, test tip	2ore/seminar/săptămână

	grilă, întocmire de referate	
5. Controlul constituționalității legilor: definire, condiții, justificare. Apariția controlului de constituționalitate (procesul Marbury v. Madison)	discutii, test tip grilă, spețe	2ore/seminar/săptămână
6. Clasificarea formelor de control a constituționalității legilor. Apariția și evoluția controlului de constituționalitate în România (procesul Societății de tramvaie)	discutii, test tip grilă, spețe	2ore/seminar/săptămână
7. Curtea Constituțională a României Organizare. Funcționare. Controlul constituționalității legilor. Atribuții politice. Conflictele juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice	discutii, test tip grilă, spețe	2ore/seminar/săptămână
8. Cetățenia română. Reglementare legală, principii. Modurile de dobândire a cetățeniei în dreptul românesc. Procedura dobândirii cetățeniei române	discutii, test tip grilă, spețe	2ore/seminar/săptămână
9. Cetățenia română. Pierderea cetățeniei române. Retragere <i>versus</i> renunțare la cetățenie. Modul de dovedire al cetățeniei. Cetățenia de onoare. Rațiunile dublei cetățenii. Corelația dintre cetățenia română și cetățenia U.E.	discutii, test tip grilă, spețe	2ore/seminar/săptămână
10. Noțiunea de drepturi fundamentale. Identificarea principalelor reglementări interne și internaționale referitoare la drepturile fundamentale. Clasificarea drepturilor fundamentale. Principiile aplicabile drepturilor fundamentale.	discutii, test tip grilă, spețe	2ore/seminar/săptămână
11. Drepturile care asigura libera dezvoltare a personalității umane în jurisprudența Curții Constituționale a României.	discutii, test tip grilă, spețe	2ore/seminar/săptămână
12. Drepturile social-politice în jurisprudența Curții Constituționale a României.	discutii, test tip grilă, spețe	2ore/seminar/săptămână
13. Drepturile social-economice în jurisprudența Curții Constituționale a României.	discutii, test tip grilă, spețe	2ore/seminar/săptămână
14. Drepturile exclusiv politice în jurisprudența Curții Constituționale a României. Îndatoririle fundamentale ale cetățenilor în jurisprudența Curții Constituționale a României. Garantarea protecției drepturilor fundamentale prin Avocatul poporului.	discutii, test tip grilă, spețe	2ore/seminar/săptămână
Bibliografie		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mihaela Simion, <i>Drept constituțional. Suport pentru seminar</i>, pus la dispoziția studenților în format electronic; 2. Fabian Niculae, <i>Drept constituțional și instituții politice, caiet de seminar</i>, vol.I, Editura Universul Juridic, București, 2020; 3. Tudorel Toader, Marieta Safta, <i>Constituția României, ediția a 3-a, decizii CCR, hotărâri CEDO, hotărâri CJUE, legislație conexă</i>, Editura Hamangiu, 2019; 4. I. Muraru, A. Muraru, V. Bărbățeanu, D.Big, <i>Drept constituțional și instituții politice. Caiet de seminar</i>, Editura C.H. Beck, 2020; 5. Radu Chiriță, <i>Drept constituțional. Drepturi și libertăți</i>, Caiet de seminar, ed. a 4-a revizuită și adăugită, Editura 		

Hamangiu, 2023.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei sunt astfel stabilite încât să fie conforme așteptărilor reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi în domeniul aferent dreptului. Fără o bună cunoaștere a noțiunilor de drept constituțional și în principal a locului, rolului și conținutului Constituției, a controlului de constituționalitate sau a drepturilor și libertăților fundamentale, este imposibilă înțelegerea și aplicarea corectă a tuturor celorlalte instituții ale sistemului de drept.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finala</i>	<i>Examen oral</i>	80%
10.5 Seminar/laborator	<i>Evaluare pe parcurs</i>	<i>Participare activa la seminarii</i>	20%

10.6 Standard minim de performanță: minim nota 5

Utilizarea adecvată a limbajului juridic de specialitate în cadrul unei dezbateri cu temă dată.

Pentru promovarea examenului, studentul trebuie să dovedească prin răspunsul la cele două subiectele de pe biletul extras că și-a însușit cunoștințele fundamentale din domeniul dreptului constituțional, dovedind cunoașterea și înțelegerea unor noțiuni și instituții specifice precum: constituție, supremația constituției, constituție scrisă/constituție cutumiară, constituție rigidă/constituție suplă, revizuirea și abrogarea Constituției, control de constituționalitate, formele controlului de constituționalitate, organizarea controlului de constituționalitate în România, funcționarea și atribuțiile Curții Constituționale a României, cetățenia, modalitățile de dobândire și de pierdere a cetățeniei, noțiunea de drepturi și libertăți fundamentale. De asemenea, studentul trebuie să dovedească cunoașterea conținutului drepturilor și libertăților fundamentale înscrise în Constituția României.

Sudenții cu activitate la seminarii beneficiază de 2 puncte în funcție de prestația acestora pe parcursul semestrului. (participare activă la dezbaterile din cadrul seminarului, rezolvarea unor teste tip grila sau spețe, întocmirea de referate etc.).

Metoda de evaluare: examen oral cu 2 subiecte existente pe biletul extras aleatoriu de student. În funcție de context, pot fi adresate studentului întrebări suplimentare.

Data completării

2.10.2023

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

2.10.2023

Semnătura directorului de departament